

บันทึก

เรื่อง องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการบัญชี
และการเงินของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๒๐ หรือไม่
(กรณีการฝากเงินงบประมาณที่ได้รับจากกระทรวงกลาโหม
กับธนาคารพาณิชย์ของเอกชน)

กระทรวงกลาโหมได้มีหนังสือ ที่ กห.๐๑๐๐/๘๓ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๒๕
ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ทหารหรือปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติองค์การ
สงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. ๒๕๑๐ ๒ ประการ คือ ประการแรก กระทรวงกลาโหมโดยรัฐมนตรี
จะแต่งตั้งกรรมการสภาพทหารผ่านศึกด้วยความเห็นชอบของสภากลาโหมได้หรือไม่ และประการ
ที่สอง งบประมาณขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกที่ได้รับจากกระทรวงกลาโหมซึ่งได้มีมติ
คณะรัฐมนตรีให้นำฝากธนาคารที่อยู่ในความควบคุมของรัฐบาลนั้น องค์การสงเคราะห์ทหารผ่าน
ศึกจะนำไปฝากธนาคารพาณิชย์ของเอกชนได้หรือไม่ เพียงใด และต่อมากระทรวงกลาโหมได้มี
หนังสือ ที่ กห.๐๑๐๐/๒๘๓ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา
พิจารณาให้ความเห็นเฉพาะปัญหาข้อที่สองที่ว่า งบประมาณขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
ที่ได้รับจากกระทรวงกลาโหมนั้น องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกจะนำไปฝากธนาคารพาณิชย์
ของเอกชนได้หรือไม่ เพียงใด เท่านั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ได้พิจารณา
ปัญหาข้อที่สองประกอบกับฟังข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงกลาโหม (สำนักงานเลขานุการ
รัฐมนตรี กรมพระธรรมนูญ และองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก) และผู้แทนกระทรวงการคลัง
(กรมบัญชีกลาง) แล้ว ในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกานี้ผู้แทนกระทรวงกลาโหม
(สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี) ได้ชี้แจงว่า เนื่องจากนายรัฐมนตรีได้ออกระเบียบว่าด้วยการบัญชี
และการเงินของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๒๐ และข้อ ๒๔^๑ ของระเบียบนี้กำหนดให้รัฐวิสาหกิจต้อง
ฝากเงินไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจเท่านั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง
กระทรวงกลาโหมจึงขอหารือว่า องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกจะนำเงินไปฝากธนาคารพาณิชย์
ของเอกชนได้หรือไม่เพียงใด

สำหรับปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่

^๑ ข้อ ๒๔ การฝากเงินกับธนาคาร ให้ฝากไว้กับธนาคารที่เป็น “รัฐวิสาหกิจ” เท่านั้น เว้นแต่
จะได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง

การฝากเงินกับธนาคาร ให้เลือกฝากในประเภทบัญชีที่จะให้ดอกผลแก่รัฐวิสาหกิจมากที่สุด

๓) เห็นว่า ระเบียบว่าด้วยการบัญชีและการเงินของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๒๐ ข้อ ๓^๒ กำหนดไว้ว่า รัฐวิสาหกิจตามระเบียบดังกล่าวหมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ แต่ตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๖^๓ ได้บัญญัติให้องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเป็นองค์การของรัฐเพื่อการกุศลมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อการสงเคราะห์ และระบุไว้ชัดเจนว่า องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกมิใช่รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และถึงแม้มาตรา ๑๐ (๒)^๔ จะได้บัญญัติให้องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกมีอำนาจและหน้าที่ในการประกอบกิจการหรือร่วมกิจการหรือสมทบกับบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นการค้าหรือการอื่นด้วยก็ตาม การประกอบกิจการ ฯลฯ ดังกล่าวก็จะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖ ทั้งสิ้น ดังนั้น องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกซึ่งเป็นองค์การของรัฐแต่มิใช่รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับของระเบียบว่าด้วยการบัญชีและการเงินของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๒๐ เมื่อองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกไม่อยู่ภายใต้บังคับของระเบียบดังกล่าวแล้ว ในส่วนที่เกี่ยวกับการเงินขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกนี้จึงต้องเป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกกำหนดไว้ กล่าวคือ ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๓)^๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกฯ และในส่วนที่เกี่ยวกับการฝากเงินกับธนาคารหรือสถาบัน

^๒ ข้อ ๓ ในระเบียบนี้ “รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามนัยแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

^๓ มาตรา ๖ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก” เรียกโดยย่อว่า “อผศ.” เป็นองค์การของรัฐเพื่อการกุศล แต่มิใช่รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อสงเคราะห์

(๑) ทหารผ่านศึก

(๒) ครอบครัวทหารผ่านศึก และ

(๓) ทหารนอกประจำการ

^๔ มาตรา ๑๐ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖ ให้ อผศ.มีอำนาจและหน้าที่รวมถึง

(๑) มีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ ถิ่นกรรมสิทธิ์ ครอบครอง สร้าง ซื้อ เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม จัดสรร จัดหา จำหน่าย ทำการแลกเปลี่ยน โอนและรับโอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งที่ดินหรือทรัพย์สินอื่น

(๒) ประกอบกิจการหรือร่วมกิจการหรือสมทบกับบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นการค้าหรือการอื่น

(๓) ให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือด้วยทรัพย์สิน

^๕ มาตรา ๑๘ ให้สภาพทหารผ่านศึกมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมกิจการทั่วไปของ อผศ. และให้มีอำนาจ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการเงิน ทรัพย์สิน และการบัญชี รวมทั้งการสอบบัญชีและการตรวจ

ฯลฯ

ฯลฯ

การเงินนี้ ข้อ ๕๙^๖ แห่งข้อบังคับสภาพทการผ่านศึกว่าด้วยการเงิน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑ กำหนดให้องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกนำเงินงบประมาณที่เบิกหรือรับมาและเงินรายรับต่างๆ ไปฝากธนาคารหรือสถาบันการเงินที่เป็นรัฐวิสาหกิจหรือที่องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกถือหุ้่นอยู่หากมีความจำเป็นหรือมีความสมควรที่จะฝากกับธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่นนอกจากที่กำหนดไว้นั้น ให้เสนอขออนุมัตินายกสภาทหารผ่านศึก ดังนั้น ในกรณีที่องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกจะนำงบประมาณไปฝากธนาคารพาณิชย์ของเอกชนนั้น หากนายกสภาพทหารผ่านศึกอนุมัติแล้ว ก็ย่อมกระทำได้ตามข้อบังคับดังกล่าว

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์
(นายอมร จันทรสมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีนาคม ๒๕๒๕

^๖ ข้อ ๕๙ การนำฝากเงินไว้กับธนาคารหรือสถาบันการเงิน สำหรับเงินงบประมาณที่เบิกหรือรับมาและเงินรายรับต่างๆ ให้นำฝากธนาคารหรือสถาบันการเงินที่เป็นรัฐวิสาหกิจหรือที่องค์การฯ ถือหุ้่นอยู่ หากมีความจำเป็นหรือมีความสมควรที่จะฝากกับธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่นนอกจากที่กำหนดไว้นั้น ให้เสนอขออนุมัตินายกสภาพทหารผ่านศึก